

Desátý Svatováclavský dar Ústř. Matice školské

Všem milým krajanům doma i v cizině blahopřání!

Va čtrnáctém roce svého trvání stanula Ústřední Matice školská na poměsti ukončeného období svého působení...

Sto matičních škol! Jakých tu třeba bylo obětí, jaké námahy, jakých svízalů bylo překonati, než dosáhlo tohoto imponujícího čísla vzdělávacích ústavů...

Ze 100 škol Matice zřízených byla 2 gymnasia, 53 školy obecné, 45 škol mateřských či opatroven. Z těchto škol bylo do veřejné správy převzato 1 gymnasium a 15 škol obecných...

V čtrnáctém roce svého výdržuje Ústřední Matice školská 1 gymnasium, 39 škol obecných a 37 škol mateřských.

Ještě prodlením tohoto roku chystá se Ústřední Matice školská otevřít 3 školy nové a rozšířiti některé školy dosavadní.

Mimo to poskytuje Matice podporu 30 školám jednak veřejným, jednak jinými spolky vydržovaným. Na školách Ústřední Matice školské založených vyučuje se ročně aspoň 12,000 žáků.

Výbor Ústřední Matice školské po této úspěšné práci rád by zvolal: "Národu český, upusť od obrany další, učinil jsi již dosti!"

Majíce na zřeteli životní potřeby národních menšin, jsme nuceni dále brániti naši mládež před odeizením, před hladem duchovním, před zkázou. Veřejné záležitosti nejsou dostatečně upřísňovány, aby školy potřebně zabezpečily se všude přítomnými fondy veřejnými.

Ústřední Matice školská, majíc před sebou jasný cíl, k němuž národ náš důsledností svou dospěti musí, přistupuje k zakládání nových škol v místech, kde lid český úpěnlivě o ně prosí.

Ústřední Matice školská, právem za nejjednodušší podnik národní pokládána, nemůže zastaviti se na půl cesty. Obrana posvátného dědictví jazyka Svatováclavského vyžaduje jí dráhu další, a naši rodáci doma i za

hranici mi měkajíť budou ji provázeti.

Voláme ke všem a k jednomu každému: Vytvořte u vlastenecké obětivosti jasno pamětlivě světlého školní zachování české mládeže českému rodu!

Výbor Ústřední Matice školské, V Praze, 15. srpna, 1894.

Co bude následovat!

Od Amer. Čtenáře

Přání velké části našeho občanstva česko-amerického se tedy konečně vyplnilo, jelikož jimi tak prudce a silepě kasařovaný zákon McKinleyův v páru dnech přestane mít platnost.

Než lid náš může býti zcela jist, že ten šťastný výsledek mnohým stonám demokratické práce nebude mít tak dobrodružných účinků, jak se slibovalo. Kdo těm lhavým slibům věřil, bude sklaman, jelikož právě následky onoho otřásnutí našeho průmyslového soustavou se teprve nyní náležitě dostaví a ze svého provisoria v pravidelnou moc stoupí.

Poněvadž nynější zákon celní — jež prezident as sotva se odváží ne podepsati nebo vetovati — na některých věcech clo tak dalece snižuje, že toto klesá pod čáru ochrannou, stanou se toho druhu výrobky zahraniční zde schepny veliké soutěže; dovoz jich ohromně vzroste, a tou samou měrou, jako poroste dovoz, musí klesati v tom oboru naše výroba domácí.

Týká se to hlavně výrobkův předevzjatých, vlnářství, sklářství, nožířství, česnovaného plechu, hospodářských výrobkův severní půle této země, sklářství, hrnčářství a celé řady rozmanitých druhův průmyslové činnosti, kteréž zaměstnávají statisíce pravých řemeslnických talentů.

Dovoz cizozemských výrobkův průmyslových nesmírně vzroste a tím vláda ovšem nabude velikého příjmu, an nyní platnost nabývajícího pořádek clo dosti vysoké ponechává, aby bylo přijímavým. Co se dotýče toho, tu ovšem nastanou poměry uspořádanější, an vláda na místo deficiitů bude vykazovati přebytky — ačkoliv se to snad nestane takovou měrou, jako se ve finančním našem ministerstvu očekává.

Neboť lid zdejší nemůže déle zabálet, on musí konečně hledat výdělků za každou cenu a sestoupí tedy nyní dobrovolně na tu roveň ve mzdách, jakou mu konkurence evropská vykáže. V

tom ohledu má pak více nebudou pomáhati jeho dosavadní unie neb organizace, jelikož by každý pokus o vyzkoušení mudy nad onou evropskou úroveň sahající znamenal konec možnosti takové výroby.

Obchod se ovšem svede nad své nynější rozměry, an jest mu lhotejně, zdali prodává výrobky domácí a nebo cizozemské; však nikdy nebudou tak rozměrným, jako byl, protože lid konsumující nebude mít více tak vysokou hodnotu kupní, jako mival. To se vyrovnává samo sebou.

Nejhlavnějším pořítkem těch našich zastápců, kteří křičeli, aby senát "za každou cenu a na každý pád" tu celní otázku nějak ukončil, bylo, jest třeba v obchodě a průmyslu jistoty, která je povstane, ať se přijme předloha senátův anebo ona sněmovny nižší. Ti lidé, ti skribenti a demagogové, ti slepci, nedořadilí ovšem ten svůj pokřik tím, že by nastávala podobná "jistota poměrná" také teokráte, když by se obě ty celní opravy zahodily a na místo nich když by se nechal v nerušené platnosti starý zákon celní; na to neupozorovali naše občanstvo, tu možnost k návratu "jistoty" opomněli, protože, co otroci své touhy po patronátní zákon McKinleyův museli za každou cenu — třeba za cenu blahobytu tohoto národa! — dávat v kletbu. Naš rozumné a poctivé občanstvo by se však mělo těch svých svědců tázati, proč tuto třetí možnost návratu k jistotě vynechali? Jednalo-li se jim o zjednání návratu k bezpečnosti a jistotě poměrné, a volali li že k takové "jistotě" povede právě tak dobře uzákonění elaborátu Wilsonova, jako uzákonění senátního onoho darebáctví; proč pak nedoplnovali to třetí tou eventualitou a nehlasali, že když se ty dva domy zákonodárstva našeho nemohou poctivě dohodnout, by měli celou tu práci jednoduše odložit a vyléchnouti před dalšími kroky hlasu lidu, který se již v pouhých osmi týdnech volbami kongresními projevil? Již v tom, již v tomto jediném, by mohl pozorovati náš lid kdyby co poctivý občan uvažovati se snažil, že byl svými demagogickými rádcí a vůdci šalen a balamucen!

Ta křýžena "jistota" hospodářských poměrů našeho národa tímto uzákoněním nového celního pořádku nenastane, nýbrž na opak musí se vyvinouti nejistota ještě větší a zkažonostnější, než byla doposud! Během těch 31 měsíců, kteréž vladařní Clevelandovu ještě zbývají, zažije totiž národ náš tolik nesnad a hořkých následkův své spáchané pošetilosti, že bude prahnouti ještě mocněji po nové změně těch poměrů, než to činil dosavadě ve směru jiném z pouhé bujnosti a nadbytečnosti! Zkušenosť jej bude poháněti aby křičel znovu po "reformě" zcela opáčeně a tím zajistě nastane znovu "nejistota." Může se někdo rozumný domnívati, že republikáné, a jiní stoupenci rozvoje naší výroby domácí, nyní založí ruce, aby tím prokázali darebáckému a perfidnímu skutku demokratických zhoubeč našeho blahobytu účtu a pokoru? Na opak nyní musí nastati o celní ten pořádek boj ještě ohnivější a úsilnější, nežli byl kdy dřívě, což sotva bude známkou a základem nějakých "jistot."

Facit toho všeho jest, že uzákoněním této demokratické práce národohospodářské kráčíme v periodu klesání povšechného blahobytu zdejšího národa, jehož rozměry a hloubku nelze ještě ani přehlídnouti. Sama demokratická strana co vládnoucí ef hlásá, že ten nynější její elaborát jest pouze jenom začátkem jejího ideálu — a tedy ona sama nevěští žádnou stálost poměrů. Co možno tedy očekávati?

My varovali náš lid, my mu uváděli na mysl následky, a bude-li tudíž nyní trpěti, musí pokorně a bez odmluv nésti svůj kříž co zasloužený trest za svou lehkovážnost. Dosavadní způsobu vzduchu mu nepomohou!

Dr. August König's Hamburger Tropfen. Proti nezdravosti, skýtání atd. Proti nemocem jaterním.

St. Jakobs Oel. léčí revmatismus, neuralgii, bolestí v zádech a pohmožděnině.

CHAMPION žací a vázačí stroje. Nepraktičtější a ty nejlepší stroje vyráběné na světě...

Warder, Bushnell & Glessner Co. Chicago, Ill. L. A. DEVINE, hlavní jedn., COUNCIL BLUFFS IA.

The King Press Drill - Rádkový sečí stroj. Na první pohled uznáte přední vlasti tohoto stroje...

Pluh pro boháče Pluhy pro zlé časy a tvrdou půdu. ZA CENY PRO CHUDÉ!

ČESKÁ PIVOVARNICKÁ SPO. Jediný to ryze český pivovar v Chicago, nabízí etěným krajanům a hostinským ve Spojených Státech, ve velkém PRAVÉ : ČESKÉ : PIVO. Bohemian Brewing Co. of Chicago, 684-706 Blue Island Ave., Chicago.